

andere vliegvelden zaten zij evenwel opgesloten. Het plan om met knetterende motoren Den Haag binnen te rijden en er de koningin, de belangrijkste ministers en de legerleiding uit te schakelen, was niet aan het eerste begin van uitvoering toegekomen, ja de gehele zorgvuldig voorbereide opzet voor de successieve landingen van het grootste deel van de 22ste *Lufilande-Division* bij Den Haag kwam te vervallen. Een groot deel van de transporttoestellen had Valkenburg, Ypenburg en Ockenburg moeten mijden: alleen al tussen Scheveningen en Katwijk waren er twee-en-twintig op het strand neergestreken.¹ Van de meer dan negenduizend man die op de eerste dag tegen Den Haag ingezet moesten worden, zou uiteindelijk niet veel meer dan een derde inderdaad daar in de buurt landen – zulks evenwel op veertien verschillende plaatsen en vaak ver van hun doelen af.² Uiteraard wekte de spreiding van die luchtlandingstroepen een verwarring aan Nederlandse kant die zich al in de eerste uren van strijd manifesteerde, maar die spreiding was (al besepte men dat aanvankelijk niet) tegelijk uitdrukking van het feit, dat de Duitse opzet om het zenuwcentrum van de Nederlandse verdediging uit te schakelen, mislukt was.

Anders lag het, helaas, met de Duitse operaties in de as Rotterdam-Moerdijk. Het vliegveld Waalhaven, de Maasbruggen in Rotterdam en de grote verkeersbruggen bij Dordrecht en Moerdijk waren door de Duitsers veroverd. Zulks legde een zware hypotheek op de uitvoering van generaal Winkelmans krijgsplan dat een geleidelijke terugtocht op de Vesting Holland behelsde. Bij Den Haag bevond de vijand zich in het hart van de Vesting en op de route van Noord-Brabant tot Rotterdam die de generaal voor de Franse hulpstroepen had willen openhouden, waren alle sleutelposities door de Duitsers bezet.

Zou het lukken, hun die te ontwringen?

‘Een vlammend protest’

Wat had de ministerraad inmiddels verricht?

Aan het einde van ons vorig deel beschreven wij hoe minister-president de Geer op de avond van donderdag 9 mei de leden van zijn kabinet verzocht had, rekening te houden met de mogelijkheid van kabinetsberaad dat,

¹ A.v., p. 25. ² A.v., Inleiding, p. XIV.